

3. NACIONALNI FORUM INTERPRETATORA BAŠTINE

Novo ruho baštine:

Mogućnosti i vrijednosti žive interpretacije
u kulturnoj i prirodnoj baštini

8. – 9. 11. 2025.

Dvor Trakošćan

Trakošćan 4, 42250 Lepoglava,

Republika Hrvatska

3. NACIONALNI FORUM INTERPRETATORA BAŠTINE

Novo ruho baštine: mogućnosti i vrijednosti žive interpretacije
u kulturnoj i prirodnoj baštini

8. – 9. 11. 2025.
Dvor Trakošćan

Organizatori:

Interpret Europe Hrvatska
Dvor Trakošćan

Partneri:

Varaždinska županija
Turistička zajednica Varaždinske županije
Hrvatska turistička zajednica
Turistička zajednica Bednja

Organizacijski odbor:

Irina Ban, mag. phil. et mag. litt. comp. / Bonum et Clarum
Iva Silla / Kazivačica
Manuela Hrvatin, magistar europskih studija / Heredo
Luka Jakopčić, mag. hist. et litt. comp. / Recider Storytelling & Experience
Andrijana Milisavljević A.M. Outreach and partnership coordinator /
Interpret Europe
Kristina Majcen mag. hist. art / Dvor Trakošćan – kustosica

Dizajn:

Studio Twenty2

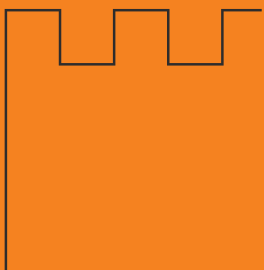
Interpret Europe

Europska krovna organizacija za interpretaciju baštine – Interpret Europe – osnovana je 2010. godine kao platforma za suradnju, razmjenu, istraživanje i obrazovanje u interpretaciji baštine. Danas organizacija broji više od 1000 članova u 55 zemalja, i članica je renomiranih asocijacija kao što su Global Alliance for Heritage Interpretation, Climate Heritage Network, European Heritage Alliance, Cultural Heritage Forum.

Interpret Europe organizira 40-satne certificirane tečajave za interpretativne vodiče (CIG), interpretativne pisce (CIW) i planere (CIP) te odnedavno i dvodnevne module o živoj interpretaciji (MLI) i interpretativnom ugošćavanju (MIH).

Interpret Europe organizira međunarodne konferencije, webinare, radionice, studentska putovanja te sudjeluje u dva UNESCO-va projekta.

Članstvo u organizaciji Interpret Europe dijeli se na individualno, poslovno i institucionalno članstvo, a detalji i mogućnosti pristupanja europskoj zajednici interpretatora baštine nalaze se na web stranici www.interpret-europe.net

Interpret Europe Hrvatska

Interpret Europe Hrvatska dio je vodeće europske organizacije za interpretaciju baštine – Interpret Europe, a s više 250 članova najbrojnija je nacionalna zajednica interpretatora. Hrvatska ima 7 certificiranih trenera koji vode tečajeve za interpretativno vođenje, pisanje, planiranje, te module za živu interpretaciju i interpretativno ugošćavanje. Uz edukativnu djelatnost usmjerenu prema profesionalcima u muzejskoj i turističkoj djelatnosti, Interpret Europe Hrvatska organizira webinare i studijska putovanja te nacionalne forume. Našim aktivnostima želimo odgovoriti na rastuću potrebu očuvanja, promocije i jačanja prepoznatljivosti naše bogate kulturne i prirodne baštine, ostajući posvećeni edukaciji i razvoju inovativnih i autentičnih pristupa u interpretaciji, kako bi ona postala što pristupačnija i zanimljivija širem spektru posjetitelja, ali i lokalnom stanovništvu.

Treći nacionalni forum interpretatora baštine, koji organiziraju Interpret Europe Hrvatska i Dvor Trakošćan, održava se pod nazivom **Živa interpretacija: Novo ruho baštine: mogućnosti i vrijednosti žive interpretacije u kulturnoj i prirodnoj baštini** i tematizira

- *Razumijevanje razlike između žive interpretacije i drugih oblika vođenja i kazališne izvedbe*
- *Razvoj tehnika za kreiranje likova i njihove interakcije u baštinskom kontekstu*
- *Ulogu storytellinga kao alata (žive) interpretacije*
- *Načine korištenja interpretacijskih ideja, univerzalnih koncepata i interpretacije temeljene na vrijednostima u kontekstu baštinskog lokaliteta*
- *Tehnike razvijanja lika i interakcije među likovima*
- *Upoznavanje tehnika uključivanja publike u scenu*
- *Mogućnosti uključenja žive interpretacije u prirodnu baštinu*
- *Postupke planiranja i pripreme u živoj interpretaciji*
- *Mogućnosti implementacije VR-a i AR-a u živoj interpretaciji.*

Nacionalni forum interpretatora baštine namijenjen je svima koji obogaćuju ili planiraju obogatiti kulturne, turističke i obrazovne sadržaje u svojim sredinama, organizacijama ili poslovnim projektima.

Osobito je koristan turističkim vodičima, kustosima, djelatnicima u interpretacijskim centrima te osobama koje se bave upravljanjem destinacijama i projektima u kulturi, osmišljavanjem kulturnih proizvoda i razvojem dodanih vrijednosti u kulturi.

Forum je također namijenjen mikropoduzetnicima koji se bave pružanjem usluge smještaja, proizvodnjom hrane ili ugošćavanjem te kreiranjem doživljaja.

Program

DAN 1
Subota, 8.11.

09:00 – 09:30 Registracija sudionika

09:30 – 10:00 Otvorenje NFIB 2025

- Irina Ban, koordinatorica Interpret Europe
Hrvatska

- Helena Vičić, direktorica Interpret Europe

**10:00 – 10:15 Goranka Horjan, Dvor
Trakošćan: Interpretacija sa svrhom**

**10:15 – 11:15 Mark Wallis, Past Pleasures,
UK: Who do you think you are?**

Ovo predavanje održava se na engleskom jeziku.

Coffee break

**11:45 -13:30 Baština u prvom licu - panel
prezentacije i rasprava**

Panelisti: Aleksandra Berberih Slana, Muzej grada
Zagreba / Ana Cerovac, spisateljica i
kreatorica doživljaja / Bojana Čibej, Zavod Svitar /
Kristijan Kaurić, Brojka Kreativnih Produkcija
/ Margareta Biškupić Čurla, Muzej Turopolja

Moderatorica: Iva Silla

Ručak

**14:30 – 16:30 Obilazak Trakošćana s
interpretacijskim susretima**

Coffee break

17:00 - 18:45 Novo ruho baštine - panel prezentacije i rasprava

Panelisti: Nives Cetina, Kaštel Morosini – Grimani / Anita Katalinić, Providenca / Marjeta Trkman Kravar, Marija Terezija / Ilija Jacanović, Frame Interpretive Tourism / Senka Vlahović, Expiriensa

Moderatorica: Manuela Hrvatin

Večera

Zaigrana baština: baštinski pub kviz

Druženje uz DJ Simon M

Program

DAN 2
Nedjelja, 9.11.

9:00 – 11:30 Baština na djelu: radionice i vježbe

- **Uvod u tečaj za vodiče interpretatore,**
voditeljica Iva Čaleta Pleša
- **Uvod u tečaj za pisce interpretatore,**
voditeljica Ivana Jagić Boljat
- **Uvod u modul za živu interpretaciju,**
vode Bojana Čibej i Iva Silla
- **Improvizacija za otključavanje kreativnosti,**
voditeljica Katarina Fruk
- **Interpretacija – vrijednosti i slijepe točke,**
voditeljica Samia Zitouni
- **Kako vjerno utjeloviti lik?,**
voditeljica Petra B. Blašković
- **Storytelling u turizmu,**
voditeljica Dijana Zorić

Coffee break

**11:45 – 12:45 Nujlijepši kemauček svijetou -
destinacijski potencijali Trakošćana i Bednje –**
Luka Jakopčić i Ivan Mravlinčić

Ručak

14:00 – 15:30 Interpretacijski mozaik - panel prezentacije i rasprava

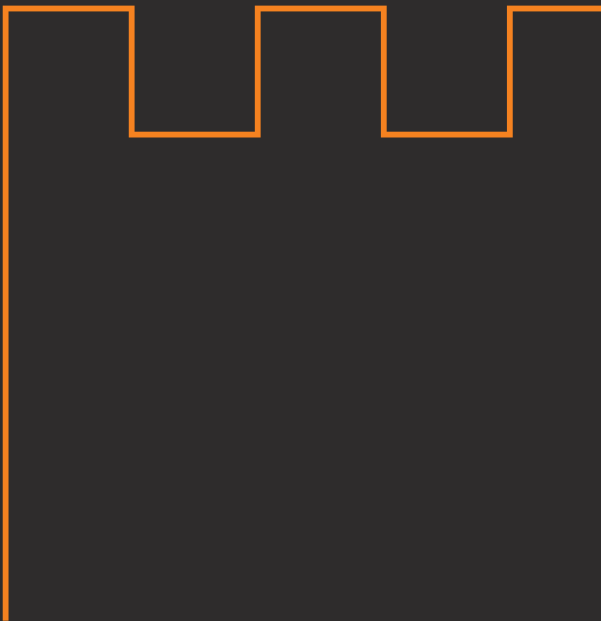
Panelisti: Vasilka Dimitrovska, Storytelling
Macedonia / Siniša Golub, Mreža interpretacijskih
centara Hrvatske / Toni Kraljić, DUBoak /
Andrijana Milisavljević, Interpret Europe

Moderatorica: Manuela Hrvatin

DAN 2 Nedjelja, 9.11.

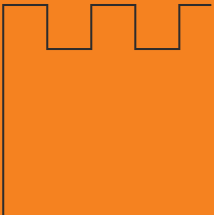
**15:30 – 15.45 Umjesto zaključka:
interpretacije baštine – alat s
vrijednostima za 21. stoljeće –**
Irina Ban, Interpret Europe Hrvatska

**15:45 – 17:00 Poduzetnički mindset:
baštinska košnica ideja**

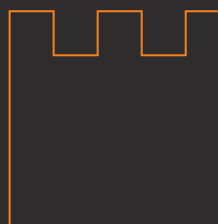
O PANELISTIMA

8. – 9.11.2025.
Dvor Trakošćan

HELENA VIČIČ Interpret Europe

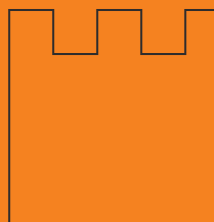
Helena Vičič je direktorica krovne europske organizacije za interpretaciju baštine - Interpret Europe od 2020. godine. Certificirana je trenerica za interpretativno vođenje, interpretativno pisanje i interpretativno planiranje. Vodi vlastitu tvrtku za edukaciju i poslovno savjetovanje u području interpretacije baštine u Sloveniji, svojoj domovini. Svoje znanje o interpretaciji baštine dodano je usavršila kroz poslijediplomski studij Interpretation: Management and Practice na Sveučilištu Highlands and Islands u Ujedinjenom Kraljevstvu.

GORANKA HORJAN **Dvor Trakošćan**

Goranka Horjan je povjesničarka umjetnosti s doktoratom informacijskih i komunikacijskih znanosti. Aktivna u ICOM-u i od 2019. predsjednica je INTERCOM-a. Predsjedavala je žirijem nagrade Europa Nostra Heritage Award u kategoriji Obrazovanje, usavršavanje i podizanje svijesti (2015. – 2019.). Od 2012. do 2017. predsjedala je Upravnim odborom Europskog muzejskog foruma koji vodi najprestižniju shemu muzejskih nagrada u Europi, uključujući nagradu Europski muzej godine i Muzejsku nagradu Vijeća Europe. Od 2025. panelist je Europske komisije za European Heritage Label. U svom izlaganju obradit će temu društvene uloge muzeja, osobito oblikovanje muzejskih narativa koji poštuju povijesne činjenice, a istovremeno stvaraju poveznice s današnjom publikom. Dio predavanja bit će posvećen interpretativnim medijima jer digitalno pripovijedanje, imerzivna okruženja i multimedijalno iskustvo mogu obogatiti angažman, ali samo ako ne zamijene kritički kontekst i ne prikriju složenost.

MARK WALLIS

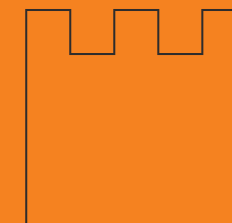
Past Pleasures

Mark Wallis smatra se jednim od vodećih autoriteta za živu interpretaciju u Ujedinjenom Kraljevstvu, ali i šire. Nakon što je studirao kazališni dizajn i povijest na Sveučilištu UAL i Sveučilištu u Pittsburghu, 1987. godine osnovao je Past Pleasures, prvu profesionalnu tvrtku za povijesnu interpretaciju u Velikoj Britaniji. S popisom klijenata koji je uključivao povijesne kraljevske palače, English Heritage i National Trust, Past Pleasures Ltd imao je najveći ugovor u Europi, pružajući svakodnevna tumačenja prošlosti uživo u londonskom Toweru i palači Hampton Court. Radio je s osobljem muzeja diljem Europe, kao i u Sjedinjenim Državama, Kanadi i Australiji. Trenutno je u procesu pisanja knjige o društvenoj povijesti muške odjeće u razdoblju 1730. – 1930., a prema muzeju Victoria and Albert Museum smatra se da je njegova kolekcija povijesne muške odjeće i dodatka najveća takva britanska kolekcija u privatnom vlasništvu.

**ALEKSANDRA
BERBERIH SLANA**
Muzej grada Zagreba

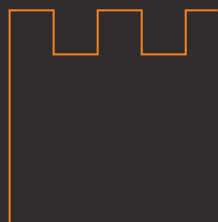

Aleksandra Berberih Slana doktorica je znanosti s područja suvremene povijesti te direktorica Muzeja grada Zagreba. Članica je mnogobrojnih strukovnih radnih grupa pri Ministarstvu kulture Republike Slovenije te Grada Maribora. Primila je dvije nagrade ICOM Slovenija za programe Muzej za mir i Preuzmimo muzej. Njeno će izlaganje predstaviti projekt Muzeja grada Zagreba Žive slike koji je nastao 2000. godine. Radi se o konceptu oživljene povijesti koja se zbiva u prostoru stalnog postava gdje djelatnici Muzeja i suradnici u prvom licu tumače prošlost grada odjeveni u vjerodostojne povijesne kostime, izrađene prema predlošcima s portreta i fotografija iz muzejskog fundusa. Ovakav pristup posjetiteljima omogućava dublje i osobnije doživljavanje povijesti te povećava emocionalni angažman i razumijevanje, a osobito je privlačan mlađoj publici koju je često teško angažirati na tradicionalne načine.

ANA CEROVAC **Terra Incognita**

Licencirana turistička vodičkinja Ana Cerovac živi u Opatiji i radi u zaštiti prirode, a u slobodno vrijeme bavi se kulturom i turizmom. Certificirana je interpretatorica baštine te vlasnica obrta Terra Incognita. Specijalnost su joj ghost ture, ali i ekipne igre s uživanjem u uloge i potrage za blagom. Ana je i spisateljica koja se bavi povijesnom tematikom i narodnim predajama. Izlaganje Ane Cerovac pod nazivom Storytelling u književnosti i turizmu tematizirat će dvije vrste interpretacije baštine: onu u književnoj fikciji i onu u grupno vođenim, kostimiranim turama. Kao što se književna djela mogu transformirati i u kulturnoturističke ture, tako i živa interpretacija otvara brojne mogućnosti za popularizaciju baštine i stvaranje doživljaja, a panelistica će se osobito baviti primjerima grupno vođenih tura gdje tumačenje preuzima skupina izvođača.

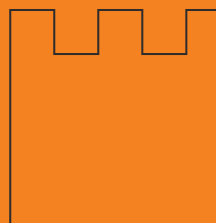

BOJANA ČIBEJ

Svitar

Bojana Čibej je vlasnica tvrtke za djelatnosti u kulturi te radi kao arhitektica i interpretatorica kulturne baštine s 25 godina iskustva u živoj interpretaciji. Direktorica je privatne ustanove Svitar koja djeluje u javnom interesu na području zaštite kulturne baštine. Fokusirana je na razumijevanje odnosa između baštine i posjetitelja te razvoj inovativnih, održivih i atraktivnih živih interpretacija. Kroz svoje programe promovira izvrsnost baštine, oživljava dvorce i arheološka nalazišta. U ulozi autorice i izvođačice stavlja nove turističke proizvode na tržište. Trenutno radi na oživljavanju srednjovjekovnog dvorca Rihemberk u Sloveniji, petog u nizu dvoraca koje je Bojana oživjela svojim programima. Kombinirajući fascinantnu srednjovjekovnu arhitekturu i živopisnu interpretaciju u uspješnoj baštinskoj priči pod brendom Nobility Games (Igre plemstva), ustanova Svitar je 2023. godine dobila nagradu BIG SEE Turism Design Award.

KRISTIJAN KAURIĆ **Brojka Kreativne Produkcije**

Kristijan Kaurić je režiser, producent i scenarist s više od 20 godina iskustva u filmskoj, reklamnoj i multimedijskoj produkciji. Osnivač je i voditelj Brojka Kreativne Produkcije, studija specijaliziranog za razvoj kreativnih i produkcijskih rješenja koja spajaju film, animaciju i digitalne tehnologije. Posljednjih desetak godina intenzivno radi na multimedijskim sadržajima za muzeje i interpretacijske centre za koje razvija koncepte koji spajaju povijesne narative s inovativnim tehnologijama poput proširene stvarnosti (AR), virtualne stvarnosti (VR), interaktivnih instalacija i 3D rekonstrukcija. Kroz nekoliko studija slučaja pokazat će kako se baština može predstaviti na način koji nadilazi puko prenošenje informacija i prerasta u doživljaj za posjetitelja.

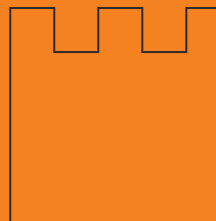
Fokus njegova izlaganja je na pitanjima kako tehnologijom približiti prošlost današnjim generacijama, kako uključiti posjetitelje u priču i na koji način multimedija može osigurati da interpretacija baštine ostavi snažan emocionalni trag. Kroz primjere iz prakse pokazat će da multimedija u interpretaciji baštine nije dodatak, već središnji alat koji stvara most između prošlosti i sadašnjosti.

**MARGARETA
BIŠKUPIĆ ČURLA**
Muzej Turopolja

Margareta Biškupić Čurla ravnateljica je Muzeja Turopolja u kojem se već 9 godina organizira Perunfest, festival zaboravljenih priča i narodnih predaja. Nakon diplome etnologije i opće informatologije, radila je u Ministarstvu kulture na mjestu suradnika za glazbeni amaterizam, a od 2003. godine upravlja Muzejom Turopolja.

„Još 2007. godine generalna konferencija ICOM-a usvojila je dopunjenu definiciju Muzeja, dodajući u nju uz materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu. Osim samog očuvanja tog možda i najugroženijeg segmenta baštine, u suvremenoj muzeologiji stavlja se veliki naglasak i na promociju tog segmenta naše baštine”, kaže Biškupić Čurla, pa je upravo u svrhu očuvanja i promocije nematerijalne baštine, ali i poticanja kulturnoturističke ponude, pa tako i gospodarstva, Muzej Turopolja osmislio manifestaciju Perunfest – festival zaboravljenih priča i narodnih predaja. U sklopu svog izlaganja, Margareta Biškupić Čurla pokazat će kako je Perunfest postao mjesto čarobnog susreta sa svijetom mitova i narodnih predaja koje kuriju Modić Bedeković u Donjoj Lomnici pretvaraju u raskošnu pozornicu za drevne priče i legende, spajajući glazbu, umjetnost, radionice, pričaonice i interaktivne predstave.

NIVES CETINA **Kaštel Morosini Grimani**

Nives Cetina direktorica je tvrtke Savičent, čiji je dio kaštel Morosini-Grimani, primjer dobre prakse upravljanja baštinom i implementacijom baštine u turističke svrhe. Godine obrazovanja na studiju managementa i poduzetništva, dugogodišnje iskustvo timskog rada i niz uspješnih projekata, rezultirali su liderskom pozicijom u turizmu i prilikom za promociju i valorizaciju kulturno-povijesne baštine Svetvinčenta. U svom će izlaganju pokazati kako se na jedinstven način spojem interpretacije baštine i moderne tehnologije stvara autentično iskustvo s posebnim naglaskom na kaštel Morosini-Grimani prije, tijekom i nakon njegove obnove. Suradnja s Istra Inspiratom oživila je priče i legende, a manifestacije poput Srednjovjekovnog festivala, Srednjovjekovnih noći, šetnje kaštelom uz Dogaressu i dužda, interpretacijska šetnja i još mnogo toga, učinili su malu Savičentu iznimno bogatom i prepoznatljivom, te primjerom dobre prakse kako se tradicija, kreativnost i suvremeni pristup mogu spojiti u jedinstvenu interpretaciju kulturne baštine.

ANITA KATALINIĆ
Providenca

Turizam, poduzetništvo i interpretaciju baština povezala je u jedno Anita Katalinić iz Malog Lošinja, vlasnica i voditeljica nagrađivanog tematskog vidikovca Providenca – jedinstvenog interpretacijskog centra na otvorenom i popularne turističke atrakcije otoka Lošinja.

U svom će izlaganju pokazati kako jedno posebno mjesto može postati više od turističke atrakcije i prerasti u prostor povezivanja ljudi i baštine, oživljenog identiteta otoka i zajedničkog stvaralaštva. Sa sudionicima foruma podijelit će iskustvo stvaranja i vođenja tematskog vidikovca te ukorijenjenost u lokalnu zajednicu, budući da u programskoj djelatnosti sudjeluju udruge koje čuvaju maritimnu baštinu, lokalni umjetnici i baštinici, a kroz suradnju s turističkom zajednicom i kulturnim institucijama Providenca jača identitet otoka i doprinosi održivom razvoju baštinskog turizma.

MARJETA TRKMAN KRAVAR

Marjeta Trkman Kravar je turistički vodič za grad Zagreb i osam hrvatskih županija. U cilju što kvalitetnije promocije i interpretacije prirodne, kulturne i povijesne baštine Hrvatske, krajem 2018. godine usavršavala se kroz edukacije krovne europske udruge za interpretaciju baštine - Interpret Europe. U svom radu često tematizira povijesne likove snažnih žena iz hrvatske prošlosti, a u svojem će izlaganju predstaviti projekt Druženje s Marijom Terezijom koji je osmišljen upravo uz korištenje elemenata oživljene povijesti, što je jedan od ključnih sastojaka žive interpretacije. Zahvaljujući imaginarnom vremenskom stroju, s Marjetom ćete putovati između 18. stoljeća i sadašnjosti, a izlaganje će biti izvedeno u prvom licu i kostimu. Ovo će izlaganje biti prilika i za konkretan uvid u način ostvarivanja kontakta s publikom.

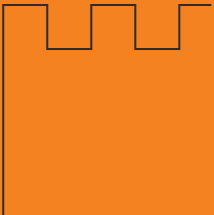

ILIJA JACANOVIĆ

Frame Interpretative Tourism

Ilija Jacanović certificirani je interpretator baštine od 2023. i licencirani turistički vodič. Ljubav s interpretacijom baštine dogodila se slučajno, ili sudbinski, kada je 2017. kao pravnik radio na projektu obnove Ramske tvrđave na Dunavu u Istočnoj Srbiji. Nakon završetka obnove Tvrđave, Ilija je napustio pravničku karijeru i postao turistički vodič u Ramu gdje je osnovao i obitelj. Kroz posao turističkog vodiča i interpretaciju baštine njegova ljubav prema pripovijedanju, kojim se bavio od rane mladosti te s jednog od natjecanja govorništva na Pravnom fakultetu u Beogradu izašao kao pobjednik, a na Speakers' Night Alpbach u Austriji osvojio drugo mjesto među natjecateljima iz cijele Europe, našla je svoj put i svoje mjesto. Ilija Jacanović danas se bavi živom interpretacijom na ramskoj tvrđavi gdje s grupom vodiča, u organizaciji Turističke organizacije Veliko Gradište, organiziraju šetnju Ramski i košavski vremeplov.

SENKA VLAHOVIĆ Experiensa

Senka Vlahović vlasnica je turističke agencije Experiensa specijalizirane za interpretaciju baštine u kulturnom turizmu. Osmišljava doživljaje temeljene na povijesno-kulturnoj baštini, uključujući hranu i piće, te prirodnoj baštini korištenjem metoda interpretacije i pripovijedanja. Na forumu će predstaviti neke od svojih projekata: muzejsku turu Razglednice iz prošlosti i Pirates' treasure tales gdje u ulozi kneginje Kačić interpretira omišku srednjovjekovnu utvrdu i priču o omiškim gusarima.

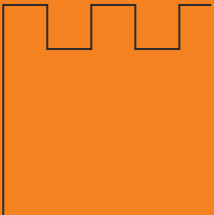
Dobitnica je nagrade *Simply the best* 2018. i 2024. godine te FIJET Croatia 2024.

Sudionica je projekta Splitsko-dalmatinske županije UOTPP Dalmacija Storytelling Destinacija i polaznica hrvatske storytelling akademije u organizaciji StoryLaba.

SINIŠA GOLUB
Mreža interpretacijskih
centara Hrvatske

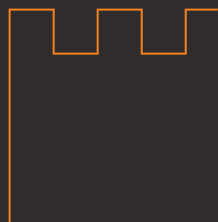
Siniša Golub, diplomirani učitelj i magistar znanosti upravljanja zaštićenim područjima prirode, osnovao je još 1994. prvu međimursku ekološku udrugu. Radio je kao prvi ravnatelj Javne ustanove Međimurska priroda, a 2008. godine pokrenuo je Centar za posjetitelje zaštićene prirode Međimurja u Križovcu. Napisao je, uredio i objavio dvadesetak knjiga, mahom stručne tematike i publicistike, a nakon što je 2024. inicirao održavanje prvog stručnog višednevnog skupa hrvatskih centara za posjetitelje i interpretacijskih centara, u svibnju 2025. izabran je za prvog predsjednika MICEH-a: Mreže interpretacijskih centara Hrvatske. U svom će izlaganju govoriti zašto Hrvatskoj trebaju povezani centri za posjetitelje i u čemu je važnost konsolidacije zagovaračkog tijela koje artikulira stavove i potrebe struke prema tijelima središnje vlasti RH. Siniša Golub trenutno uređuje hrvatski prijevod kultne knjige Freemana Tildena Interpretirati našu baštinu.

VASILKA DIMITROVSKA HAEMUS

Vasilka Dimitrovska je arheologinja, interpretatorica i edukatorica iz Skopja. Osnivačica je Centra za znanstvena istraživanja i promociju kulture HAEMUS te kreatorica brendova Storytelling Skopje i Storytelling Macedonia koji povezuju kulturnu baštinu, pripovijedanje i igru u inovativna iskustva za posjetitelje. Suraduje s muzejima, arheološkim nalazištima, kulturnim institucijama i lokalnim zajednicama diljem regije, a fokusira se na stvaranje održivih i doživljajnih modela interpretacije – od živih izvedbi i edukativnih programa do gamificiranih aktivnosti i digitalnih formata s elementima proširene i virtualne stvarnosti.

Na primjerima s različitih lokacija Vasilka će predstaviti metode žive interpretacije – od performansa uživo i interpretativnih iskustava i avantura do suvremenih AR/VR formata. Takav pristup baštini ne prenosi samo činjenice, nego i emociju, empatiju i identitet. Posebno će istaknuti i svoj autorski rad na dizajnu unikatnih društvenih igara inspiriranih lokalnom poviješću kroz koje se povijest doživljava na zabavan, edukativan i osoban način.

LUKA JAKOPČIĆ
Recider
IVAN MRAVLINČIĆ
Dvor Trakošćan

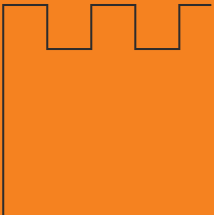
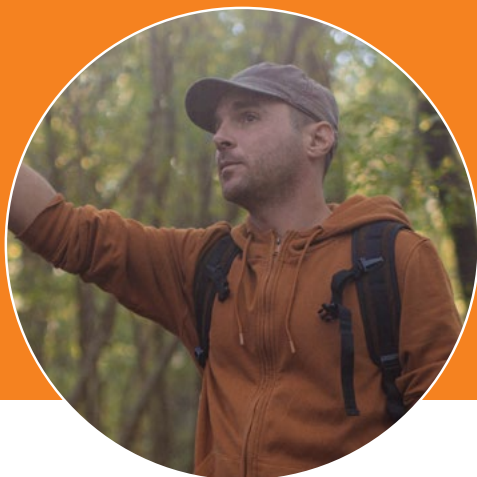
Luka Jakopčić po struci je komparatist i povjesničar, a po zanimanju kreator tematskih turističkih sadržaja, turistički vodič i pisac – pripovjedač. Vlasnik je kreativno-turističke agencije Recider, koja korisnicima nudi mogućnost razvoja sadržaja od faze planiranja i interpretacije do faze provedbe izletničkih i putničkih aranžmana.

Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pohađa doktorski studij, istražujući rane oblike (proto)turizma u kontekstu hodočasničke i pavlinske kulture sjeverne Hrvatske 18. stoljeća.

Ivan Mravlinčić, po struci profesor povijesti i povijesti umjetnosti viši je kustos u Dvoru Trakošćan. Voditelj je zbirke oružja i namještaja.

Ovaj vrsni poznavatelj povijesti dvorca i cijelog područja nekadašnjeg trakošćanskog vlastelinstva autor je i niza izložbi i radova o ovoj tematici. Rodom iz obližnjeg sela Pleš, Ivan je ujedno i veliki kulturno-zavičajni entuzijast.

Duo Jakopčić i Mravlinčić predstaviti će kulturnu i prirodnu baštinu šireg područja Trakošćana, tj. područja općine Bednja, s fokusom na osebnost čuvenog bednjanskog govora te prezentaciju prirodne baštine i destinacijskih potencijala bednjansko-trakošćanskog kraja u kontekstu skorašnjeg proglašenja parka prirode Zagorske gore.

TONI KRALJIĆ **Dubašnica d.o.o.**

Toni Kraljić je direktor komunalnog društva Dubašnica d.o.o. koje upravlja Interpretacijskim centrom maritimne baštine DUBoak u Malinskoj na otoku Krku. U svom profesionalnom radu posvećen je razvoju i unaprjeđenju održivog gospodarenja prirodnim i kulturnim resursima te jačanju povezanosti lokalne zajednice s baštinom. Područje njegova interesa obuhvaća kulturnu i prirodnu baštinu otoka Krka s posebnim naglaskom na istraživanje fenomena dubašljanskih drmuna – tradicionalnih šumskih krajolika koji predstavljaju spoj prirodnih, povijesnih i kulturnih vrijednosti prostora. U svom radu istražuje i interpretira odnose između krajobraza, kulture stanovništva i bioraznolikosti, s ciljem njihove valorizacije i zaštite te promicanja održivog razvoja i održivog turizma utemeljenih na baštini.

Aktivno sudjeluje u projektima očuvanja i interpretacije tradicijske brodogradnje i pomorstva kao važnih elemenata maritimne, ali i prirodne baštine Dubašnice te šireg kvarnerskog područja. Svojim djelovanjem doprinosi afirmaciji interpretacije baštine kao alata za očuvanje identiteta i održivog društvenog razvoja.

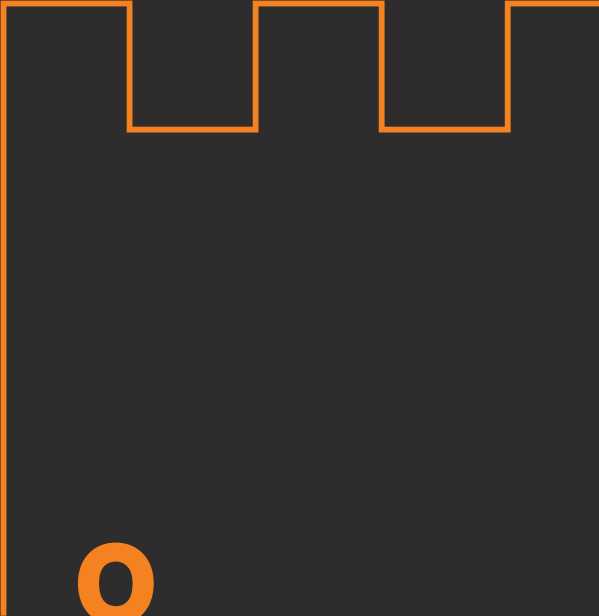
**ANDRIJANA
MILISAVLJEVIĆ**
Interpret Europe

Andrijana Milisavljević je aktivna članica Europske udruge za interpretaciju baštine – Interpret Europe, unutar koje trenutno ima ulogu Outreach & Partnership Coordinator. Prije dolaska na funkciju koju obnaša sada, bila je nacionalna koordinatorica za Hrvatsku. U tom je periodu pomogla razvijati najveću nacionalnu mrežu unutar organizacije koja okuplja stručnjake, institucije i dionike iz područja kulturne i prirodne baštine. Certificirani je interpretacijski planer, pisac i vodič prema metodologiji

Interpret Europe s dugogodišnjim iskustvom u oblikovanju kulturnih i turističkih sadržaja. Kao suvlasnica tvrtke Zelena gradnja i vlasnica obrta Lira djeluje kao konzultantica i content-designer, razvijajući projekte interpretacije baštine – od manjih lokaliteta i fenomena, do velikih posjetiteljskih centara i urbanih strategija.

U svom će izlaganju predstaviti aktualne inicijative i projekte Interpret Europe. Govorit će o ulozi mreže u jačanju zajedničkog, na vrijednostima utemeljenog, pristupa interpretaciji te o uspostavi europskih okvira koji doprinose profesionalizaciji struke.

A decorative orange line graphic in the top left corner, consisting of a vertical line and three horizontal segments of varying lengths.

O

RADIONICAMA I VODITELJIMA RADIONICA

Uvod u tečaj za vodiče interpretatore kroz prizmu umjetnosti

voditeljica Iva Čaleta Pleša

Tečaj za vodiče interpretatora najpopularniji je tečaj organizacije Interpret Europe. Edukacija traje 5 dana, a nakon polaganja ispita polaznik dobiva certifikat o završenom tečaju. Ova radionica je prilika za sve one koji ne poznaju metodologiju i tečajeve krovne udruge za interpretaciju baštine Interpret Europe da isprobaju vježbe i dobiju uvid u ovaj pristup koji je UNESCO priznao metodom interpretacije baštine u 21. stoljeću. Voditeljica je odabrala vježbe kroz koje će polaznici dobiti drugi pogled na umjetnost i doživljaj umjetnosti. Kako voditeljica kaže, na ovu se temu odlučila jer „pogled iz različitih perspektiva na umjetnost pomaže u snalaženju u ovom ludom svijetu u kojem živimo”.

Iva Čaleta Pleša

diplomirala je francuski i ruski jezik i književnosti, europske studije te muzeologiju i upravljanje baštinom.

Članica je europske udruge za interpretaciju baštine Interpret Europe, certificirana trenerica interpretacije baštine prema metodi Interpret Europe, dopredsjednica Hrvatske udruge za interpretaciju baštine Interpretirajmo Hrvatsku i turistički vodič za Zagreb i Zagrebačku županiju. Sa suprugom i dvije kćeri živi u Zagrebu gdje vode Doremizu, kreativni prostor na zagrebačkoj Remizi u kojem je moguće organizirati radionice, snimanja, predavanja, sastanke i držati poduku, a u sklopu koje se nalazi i Floyd Room, privatni smještaj inspiriran ikonografijom grupe Pink Floyd. Znatiželjna je, voli putovati, plesati i jesti čokoladu.

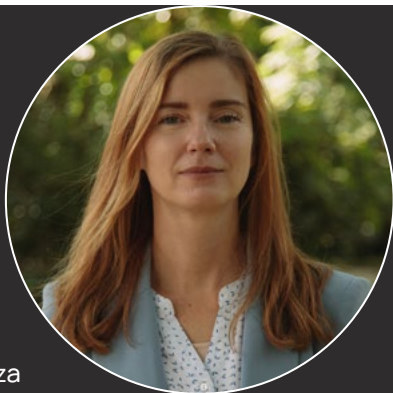
Uvod u tečaj za pisce interpretatore

voditeljica Ivana Jagić Boljat

Drugi najpopularniji tečaj organizacije Interpret Europe u fokus stavlja interpretativno pisanje. Kao i tečaj za vodiče interpretatore, ova edukacija traje 5 dana, a radionica će pokazati što možete očekivati ako se odlučite na upis. Sudionici radionice istražiti će kako riječi mogu oživjeti likove, predmete i baštinske fenomene koji nas okružuju jer, prema metodologiji organizacije Interpret Europe, pisanje nije puko prenošenje činjenica ili priče, već način za otvaranje novih perspektiva, prizivanje prošlosti, sadašnjosti i budućnosti te propitkivanje vrijednosti koje baština nosi, kao i značaja te odjeka koje ona ima u nama i za nas.

Ivana Jagić Boljat

magistra je muzeologije i upravljanja baštinom te poslovne ekonomije s više od 12 godina iskustva u interpretacijskom planiranju, pisanju i edukaciji. Vlasnica je obrta Visitor Friendly, specijaliziranog za edukaciju i održivi razvoj, gdje djeluje kao savjetnica malim poduzetnicima u turizmu i ustanovama u području baštinskog turizma. Od 2020. certificirana je trenerica organizacije Interpret Europe za programe osposobljavanja vodiča i pisaca interpretatora. Kao autorica i suradnica potpisuje brojne interpretacijske i edukacijske tekstove te koncepte razvijene za muzejske izložbe, posjetiteljske i interpretacijske centre, turističke publikacije i digitalne sadržaje. Profesionalno iskustvo gradila je i kroz rad u kreativnom timu Muze (2014. – 2019.), jedna je od osnivačica i voditeljica kulturno-edukacijskog centra *Naš centar za kulturu življenja* te članica izvršnog odbora hrvatske udruge za interpretaciju baštine – *Interpretirajmo Hrvatsku*. Autorica je i suradnica stručnih članaka i publikacija o interpretaciji baštine.

Uvod u modul za živu interpretaciju

vode Bojana Čibej i Iva Silla

Ova radionica približit će modul za živu interpretaciju, relativno novi tečaj organizacije Interpret Europe koji kroz dvodnevnu edukaciju spaja interpretaciju baštine i kostimiranu prezentaciju lokaliteta. Radionicu će voditi dvije trenerice kako bi zajedničkim snagama predstavile modul kroz nekoliko odabranih dinamičnih vježbi. Radionica je namijenjena svakome tko se želi okušati u živoj interpretaciji, stati u cipele neke povijesne ličnosti i pritom probuditi razumijevanje u posjetiteljima. Osim toga, radionica će ukazati na različite i mnogostruke mogućnosti primjene stečenih znanja, budući da živa interpretacija nadilazi samo kulturnu baštinu te je primjenjiva i na prirodne fenomene.

Iva Silla je mnogima poznata kao Kazivačica, izvođačica raznih interpretacijskih programa. Njen najpoznatiji autorski projekt je *Secret Zagreb*, skup alternativnih obilazaka Zagreba s vizijom valorizacije lokacija izvan uvriježenih turističkih ruta. Najveća su joj strast zaigrana istraživanja koja stvara već više od desetljeća. U posljednje vrijeme se posvetila razvoju samovodećih tura pa najavljuje izdavanje knjige *Stazama tajnog Zagreba* još u ovoj godini, a izdavanje aplikacije *Croatia Underrated* u 2026. Aktivna je trenerica vodiča i pisaca interpretatora i jedna od kreatorica edukativnog modula za živu interpretaciju.

Bojana Čibej vlasnica je tvrtke za djelatnosti u kulturi te radi kao arhitektica i interpretatorica kulturne baštine. Ima 25 godina iskustva u živoj interpretaciji baštine. Direktorica je privatne ustanove *Svitar* koja djeluje u javnom interesu u području zaštite kulturne baštine. Fokusirana je na razumijevanje odnosa između baštine i posjetitelja te razvoj inovativnih, održivih i atraktivnih živih interpretacija baštine. Kombinirajući fascinantnu srednjovjekovnu arhitekturu i živopisnu interpretaciju u uspješnoj baštinskoj priči pod brendom *Nobility Games* (Igre plemstva), Svitar je 2023. godine donijela titulu dobitnice nagrade BIG SEE Turism Design Award.

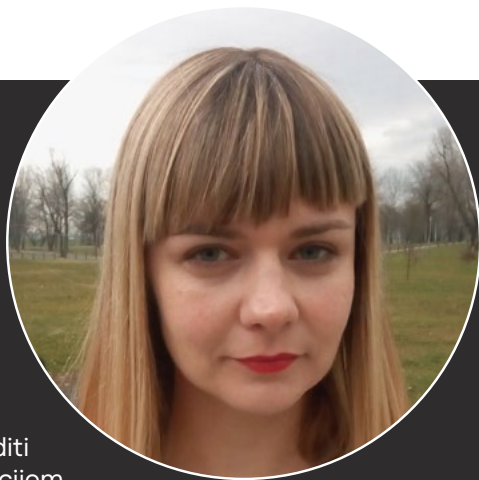
Improvizacija je metoda za otključavanje kreativnosti

voditeljica Katarina Fruk

Rečenica: „Naučiti kreativne tehnike nije ništa teže od učenja matematike, sviranja nekog instrumenta ili sporta“ (Antonites, 2003.) dobro opisuje ideju radionice koju će voditi Katarina Fruk. Katarina kaže da cijeli život improviziramo – na poslu, kod kuće, na ulici, na šalteru – iako toga često nismo svjesni. Istodobno, kreativno mišljenje i improvizacija imaju važnu ulogu u suočavanju s nepredvidivošću i nošenju s izazovima što ih u interpretaciji baštine, osobito u živoj interpretaciji, čine *must-have* alatom. Voditeljica će različitim vježbama potaknuti sudionike da uče jedni od drugih, surađuju, razmjenjuju ideje, istražuju, rade pod pritiskom, preuzimaju rizike, na pogreške i rješavanje problema, a sve kako bi stvorili uvjete za otključavanje kreativnosti.

Katarina Fruk

je socijalna pedagoginja i interpretatorica baštine. Već dugi niz godina radi u učeničkom domu kao odgajateljica gdje s mladima i odraslima pronalazi načine kako inovativnim metodama potaknuti na učenje. Nastoji različite teme, ponekad i one teške, obraditi igrom, dramom, a odnedavno i interpretacijom baštine koja se pokazala kao snažan alat u rukama mladih. Smatra da kreativno mišljenje i improvizacija imaju važnu ulogu u suočavanju s nepredvidivošću i nošenju s izazovima što ih u interpretaciji baštine, osobito u živoj interpretaciji čine neizostavnim oruđem.

Interpretacija – vrijednosti i slijepe točke

voditeljica Samia Zitouni

Upoznavanje s procesom pripreme interpretacije je nužni prvi korak, ali postoje i koraci koji vode dalje. Drugim riječima, možemo se zapitati, a onda i pokušati odgovoriti na pitanje o kulturnim vrijednostima koje su, naprimjer, oblikovale svjetonazore plemića i onih koji to nisu bili, i kako su se te vrijednosti mijenjale. Voditeljica će pokazati kako „*kopanje po tuđoj prošlosti*“ uvijek uključuje i *kopanje po vlastitoj*“. Time se potvrđuje da interpretacija ima i terapijski učinak. Ova je radionica prikladna za sudionike koji vole introspektivan pristup.

Samia Zitouni

je interpretatorica baštine, članica udruge Interpret Europe i certificirani trener od 2020. Godine. Upitana kako je sve počelo kaže: „Moj profesionalni interes vrtio se oko načina na koji bih ljudima pomogla promijeniti perspektivu na baštinu, razbiti predrasude da je baština dosadna te otkriti nove puteve u razumijevanju njenih vrijednosti i značenja. Interpretacija baštine je dinamičan i participativan proces koji povezuje ljude i omogućuje trajne i transformativne doživljaje i to sam htjela prenijeti zajednici i ljudima oko sebe“.

Vlasnica je obrta *Netragom*, a za svoj standard je postavila interpretativne razglede grada. Posebno se ističu dva tematska razgleda pokrenuta još 2015. godine nakon prvih edukacija o inovacijama u predstavljanju baštine. To su *Zagrebačka gastro tura* i *Zagreb oko Drugog svjetskog rata*. Kao što se njen pristup interpretaciji baštine dubokom promijenio otkrivanjem metodologije udruge Interpret Europe, tako želi i svojim gostima otvoriti puteve do novih značenja i smisla koji baština ima baš za njih jer je potraga za smislom temeljna čovjekova karakteristika.

Kako vjerno utjeloviti lik?

voditeljica Petra B. Blašković

Ova radionica prikladna je za sudionike koji se bave kostimiranom interpretacijom, a nisu školovani glumci, jer će se kroz vježbe pod vodstvom profesionalne glumice približiti glumi. Na radionici će naučiti kako uvjerljivije izgraditi svoj lik i izbjeći čestu karikaturalnost kostimiranih izvedbi, gdje je granica između humora i lošeg ukusa te može li kostimirana interpretacija težiti umjetnosti.

Petra B. Blašković

je dramska umjetnica i prvakinja drame HNK u Osijeku, redateljica, scenaristica i glumica nagrađivanog projekta Istra Inspirir.

Kroz performanse, kostimirane ture i multimedijske predstave oživljava lokalitete diljem Istre, a među njezinim projektima je performans gladijatora u pulskoj areni. Bavi se istraživanjem odnosa glume i žive interpretacije, pojmom ulaska u lik.

Storytelling u turizmu

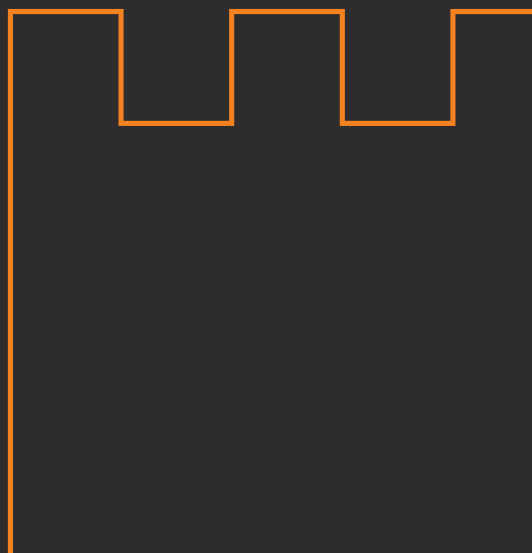
voditeljica Dijana Zorić

Radionica Storytelling u turizmu praktično i dinamično približava polaznicima ključnu ulogu storytellinga pri kreiranju i interpretaciji destinacijskih sadržaja u domaćoj i svjetskoj turističkoj praksi. Kroz istraživanje i analizu međunarodnih primjera uspješnog brendiranja turističkih lokacija, polaznici će otkriti kako priče oblikuju svjetsku prepoznatljivost i stalnu atraktivnost kulturnih destinacija.

Dijana Zorić

je diplomirana povjesničarka umjetnosti, licencirana turistička vodičica i interpretatorica baštine. Članica Federation for European Storytelling i Interpret Europe. Educirala se i kontinuirano se usavršava na prestižnim svjetskim storytelling učilištima (Storytelling Centre Amsterdam, International School of Storytelling na Emerson College i dr.). Osnivačica je i direktorica prvog hrvatskog storytelling centra *StoryLab* i prve hrvatske storytelling akademije čiji su programi akreditirani od National Storytelling Networka.

ORGANIZACIJSKI ODBOR

3. Nacionalnog foruma interpretatora baštine

Irina Ban

Magistra filozofije i komparativne književnosti, stručnjakinja za upravljanje ugledom i strateške komunikacije u području kulturnog turizma i gastronomije. Certificirani je interpretativni vodič i vlasnica agencije Bonum et Clarum. Posjeduje 25 godina iskustva u strateškom planiranju i tržišnom pozicioniranju brandova kroz kulturno-turističke narative. Tijekom karijere, surađivala s brojnim renomiranim dionicima u turističkom i kulturnom sektoru, stvorivši više od dvadeset originalnih koncepata. Smatra da je gastronomska baština resurs koji potiče kontekstualno povezivanje pojedinca i prostora, duboko razumijevanja teritorija i oblikovanje emocionalnih iskustava. Od 2025. obnaša funkciju nacionalne koordinatorice za Interpret Europe u Hrvatskoj.

Irina Ban / Bonum et Clarum / www.bonumetclarum.hr / + 385 99 3473321

Manuela Hrvatin

Manuela Hrvatin je zaljubljena u baštinu, ali i u priče, mitove, legende i zajednice koje ih čuvaju. Posebno ju inspiriraju nonine kuhinje i tradicije širom svijeta. Vlasnica je obrta Heredo (www.heredo.eu) koji se bavi interpretacijom i održivim razvojem kulturne baštine i turizma, te certificirana trenerica u udruženju Interpret Europe (CIG i MIH). Bila je nacionalna koordinatorica Interpret Europe za Hrvatsku i inicijatorica prvog Forum interpretatora baštine, ima bogato iskustvo u vođenju Eurodyssee programa, INTERREG projekata. Neki od njezinih projekata su Istra Inspirit, Enjoyheritage (Vrsar), Kulterra (Svetvinčenat) i Rudnici baštine (Labin). Danas djeluje i kao članica stručnog tima EQUIPA, koji razvija interpretacijske centre u Hrvatskoj, Srbiji i Saudijskoj Arabiji.

Manuela Hrvatin / Heredo / www.heredo.eu / + 385 91 1335273

8. - 9.11.2025.
Dvor Trakošćan

Luka Jakopčić

Luka Jakopčić po struci je komparatist i povjesničar, a po zanimanju kreator tematskih turističkih sadržaja, turistički vodič i pisac – pripovjedač. Vlasnik je kreativno-turističke agencije Recider, koja korisnicima nudi mogućnost razvoja sadržaja od faze planiranja i interpretacije do faze provedbe izletničkih i putničkih aranžmana. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu pohađa doktorski studij, istražujući rane oblike (proto)turizma u kontekstu hodočasničke i pavlinske kulture sjeverne Hrvatske 18. stoljeća.

Luka Jakopčić / Recider / www.recider.com / + 385 99 2451251

Kristina Majcen

Diplomirala je povijest umjetnosti te mađarski jezik i književnost na Sveučilištima u Mariboru i Zadru. Kao stipendistica Balassi instituta provela je akademsku godinu u Budimpešti. Tijekom studija razvila je poseban interes za interpretaciju kulturne baštine. Zaposlena je kao kustos u Dvoru Trakošćan. Sudjeluje u pripremi izložbi, edukativnih programa i projekata usmjerenih na jačanje interpretacijskih praksi u muzejskom kontekstu. U svom radu nastoji spojiti znanstvenu preciznost i kreativni pristup tumačenju baštine, vjerujući da interpretacija nije samo prijenos informacija, nego i stvaranje smislenog susreta između posjetitelja i prostora.

Kristina Majcen / Dvor Trakošćan / www.trakoscan.hr / + 385 92 1770678

Andrijana Milisavljević

Certificirani interpretacijski planer, pisac i vodič s dugogodišnjim iskustvom u oblikovanju kulturnih i turističkih sadržaja. Suvlasnica je tvrtke Zelena gradnja d.o.o. i vlasnica obrta Lira, specijaliziranih za razvoj interpretacijskih i multimedijalnih postava, edukacijskih programa i kulturno-turističkih koncepata. Kao konzultantica i content-designer surađuje s institucijama, muzejima i organizacijama na projektima koji spajaju prostor, priču i doživljaj baštine. U radu polazi od potencijala mjesta i autentičnih vrijednosti zajednice, pretvarajući ih u sadržaje koji povezuju ljude i prostor kroz zajedničke vrijednosti. Aktivna je članica Interpret Europe, europske mreže za interpretaciju baštine, unutar koje trenutno ima ulogu Outreach & Partnership Coordinatora.

Andrijana Milisavljević / Lira / + 385 99 3850177

Iva Silla

Iva Silla je mnogima poznata kao Kazivačica, izvođačica raznih interpretacijskih programa. Njen najpoznatiji autorski projekt je Secret Zagreb, skup alternativnih obilazaka Zagreba s vizijom valorizacije lokacija izvan uvriježenih turističkih ruta. Najveća su joj strast zaigrana istraživanja koja stvara već više od desetljeća. U posljednje vrijeme se posvetila razvoju samovodećih tura pa najavljuje izdavanje knjige Stazama tajnog Zagreba još u ovoj godini, a izdavanje aplikacije Croatia Underrated u 2026. Aktivna je trenerica vodiča i pisaca interpretatora i jedna od kreatorica edukativnog modula za živu interpretaciju.

Iva Silla / Kazivačica d.o.o / [www. questoftales.com](http://www.questoftales.com) / + 385 97 6738738

8. – 9.11.2025.
Dvor Trakošćan

“

Na mjestima posvećenima ljudskoj povijesti cilj tumačenja ostaje isti: približiti pogledu i razumijevanju posjetitelja ne samo neku kuću, neku ruševinu ili bojište, već kuću u kojoj su živjeli ljudi, prapovijesnu ruševinu stvarnih osoba, bojište na kojem su ljudi slučajem, iako je to bilo bitno, bili u uniformama.”

- Freeman Tilden: *Interpreting our heritage*